

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPPLEMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Editorial

Misiunile diplomatice - parteneriale Academiei

Cooperarea internațională multidimensională a Academiei de Administrare Publică constituie un element de bază al perfecționării continue a studiilor de masterat și de doctorat, de aprofundare a cercetărilor științifice în domeniul administrării publice la

mului „Reforma administrativ-teritorială a Republicii Moldova”, susținut de către Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), la care a participat cu o amplă prezentare a reformei administrativ-teritoriale în țara sa ES Ulrike KNOTZ, Ambasador Extraordi-

dina de Administrare Publică și instituțiile italiene de profil, în special, cu Școala italiană de administrare publică.

Contribuții însemnate la dezvoltarea științei administrației au adus și vizitele altor diplomați, acreditați în țara noastră, precum fostul Amba-

nivelul standardelor europene și internaționale. Un accent aparte se pune și pe extinderea relațiilor de colaborare cu misiunile diplomatice cu reședință permanentă la Chișinău. A devenit deja o bună tradiție ca șefii misiunilor diplomatice să-și împărtășească experiența în domeniul administrației publice, să susțină prelegeri în fața audiențelor, profesorilor și masteranzilor Academiei, funcționarilor publici la cursurile de perfecționare.

Pe parcursul anului curent, vizitele ambasadurilor au constituit, de asemenea, evenimente majore în aprofundarea cooperării internaționale și a lansării în parteneriat a proiectelor de domeniu.

Un exemplu elocvent, în acest context, l-a constituit desfășurarea recentă a Foru-

nar și Plenipotențiar al Republicii Federale Germania în R. Moldova.

Un interes deosebit a prezentat pentru cadrele didactice și masteranzii Academiei vizita ES dna Signe BURGSTALLER, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Regatului Suediei în Republica Moldova, care a ținut prelegerea publică „Autogovernarea locală în Suedia: transparență și responsabilitate”.

Despre specificul studiilor în domeniul științelor administrative în Italia a vorbit în cadrul unei vizite la Academie ES dl Enrico NUNZIATA, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Italiene în Republica Moldova, exprimându-și opinia privind oportunitatea de a fi stabilite relații de colaborare între Aca-

sador al Turciei, ES Mehmet Selim KARTAL, exemplu concludent fiind și bursa oferită unui masterand al Academiei de a face studii la Public Administration Institute For Turkey and the Middle East din Ankara, al Qatarului, ES Mohammed Bin Ali AL-MALKI, și mai recent - al Japoniei, ES Masanobu YOSHII, și României, ES Daniel IONIȚĂ, alți ambasadori fiind oaspeți ai Academiei în ultimii ani.

Aceste tradiții, ce se înscriu în strategia de perfecționare a procesului de studii și de cercetare în domeniul științelor administrative, vor fi continuate în vederea consolidării relațiilor internaționale care rămâne a fi un instrument important în realizarea sarcinilor de bază ale Academiei de Administrare Publică.

Parteneriat moldo-român

„[...] **Diplomatul român a ținut în fața profesorilor și masteranzilor Academiei o prelegere cu genericul „Relațiile de cooperare România-Moldova [...]”.**

(pag. 3)

Controlul administrativ

„[...] **DI Valentin GUZNAC, secretar general-adjunct al Guvernului, a subliniat că acest curs a fost organizat la solicitarea șefilor Oficiilor Teritoriale ale Cămarilor de Stat. [...]”.**

(pag. 4)

Dezvoltarea regională

„[...] **La Academia de Administrare Publică a fost lansat, în anul 2015, proiectul „Managementul dezvoltării regionale privind diminuarea disparităților interregionale în cadrul R.Moldova prin prisma noii politici de coeziune europeană [...]”.**

(pag. 5)

Consultări publice la Bălți

„[...] **Prin aceasta, Academia își realizează una dintre atribuțiile sale vizând acordarea asistenței metodologice APL. [...]”**

(pag. 7)

Președintele Republicii Moldova, domnul Nicolae Timofti a avut, recent, la Reședința de Stat, o întrevedere cu membrii corpului diplomatic, acreditați în țara noastră.

În debutul evenimentului, șeful statului a ținut un discurs în care a vorbit despre provocările și realizările din mandatul său și a apreciat sprijinul oferit de partenerii externi în procesul avansării pe agenda europeană, mulțumind în

Nicolae Timofti: Vă asigur că voi rămâne un cetățean proeuropean

context Ambasadorilor care au contribuit la aprofundarea dialogului și relațiilor bilaterale.

Vă prezentăm mai jos, fragmentar, discursul Președintelui Nicolae Timofti:

„Excelențele Voastre,

Acum 4 ani și 8 luni, într-o atmosferă solemnă, dar și deosebit de emoționantă pentru mine, cu mâna pe Constituția Țării și în fața Parlamentului și a Curții Constituționale, am jurat să-mi dăruiesc toată puterea și priceperea propășirii Republicii Moldova, să apăr democrația, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Moldovei.

Am devenit, astfel, primul Președinte fără de partid și fără doctrină politică. Dar am avut un atu mai puternic – am făcut din Constituție doctrină politică. Grație acestui fapt, cred, mă pot considera un Președinte corect.

Astăzi, sunt mândru de faptul că mandatul meu a fost marcat de cea mai eficientă, cea mai oportună și corectă decizie politică – semnarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii moldoveni. Acest lucru a fost un succes!

Întotdeauna mi-am dorit

sincer ca Republica Moldova să aibă relații bune și prietenești cu Federația Rusă, de care ne leagă o perioadă lungă de conviețuire. Continu să cred cu fermitate că aceste relații trebuie să se bazeze pe încredere și respect reciproc.

Plec cu inima împăcată. Am acționat întotdeauna cu determinare în interesul cetățenilor, am slujit popoului, nu partidului, nu dogmei.

Mandatul de Președinte mi-a expirat, iar misiunea de cetățean continuă. Vă asigur că voi rămâne un cetățean proeuropean, încrezător că vom duce la capăt ceea ce am început.

Vă mulțumesc!”

Președintele Parlamentului Andrian Candu, optează pentru setarea legislației naționale pentru a oferi negociatorilor confortul juridic necesar și împuterniciri corespunzătoare în procesul de reglementare a conflictului

Problema transnistreană pe agenda Parlamentului

transnistrean.

„Atât actualii, cât și foștii negociatori din partea Chișinăului spun că nu-și cunosc limitele legale, până unde pot discuta sau lua anumite decizii, riscând răspundere penală”, a menționat șeful Legislativului la deschiderea Conferinței Internaționale „Soluționarea conflictului transnistrean: Quo vadis?”.

Președintele Legislativului a amintit că în Parlament a fost creată anul acesta o plat-

formă de dialog, unde sunt discutate subiectele de interes major ce țin de procesul de reintegrare. Totodată, el a menționat că regretă lipsa unei viziuni consolidate la subiectul transnistrean în Parlament.

Chiar dacă anul 2016 a fost cu evenimente și discuții, se finalizează fără soluții, a constatat Președintele Parlamentului. Potrivit lui, este necesară consolidarea capacităților instituționale ale Biroului pentru reintegrare,

prin suplimentarea resurselor umane, financiare și atragerea expertizei internaționale.

N o t ă . C o n f e r i n ța Internațională „Soluționarea conflictului transnistrean: Quo vadis?” a fost organizată de Asociația pentru Politica Externă din Republica Moldova, cu suportul Black Sea Trust pentru Cooperare Regională, un proiect al Statelor Unite ale Americii. La eveniment au participat experți naționali și internaționali în politică externă.

Evoluțiile în realizarea Planului Național de implementare a Acordului de Asociere RM-UE pentru perioada 2014-2016, dar și în procesul de elaborare a Strategiei de comunicare a Guvernului

Guvernul își consolidează eforturile de comunicare

Republicii Moldova, au fost discutate la ședința Comisiei guvernamentale pentru integrare europeană (CGIE) din 23 noiembrie a. c., prezidată de Primul-Ministru Pavel Filip.

În urma evaluării nivelului de realizare a Planului național a fost subliniată necesitatea asigurării unei interacțiuni mai eficiente între ministere, astfel încât să fie

respectate angajamentele convenite cu partenerii europeni.

În context, Premierul a solicitat instituțiilor vizate să urgenceze elaborarea și promovarea proiectelor de lege sau a actelor normative, iar Cancelariei de Stat - să plaseze pe agenda Guvernului documentele respective în regim prioritar.

Un alt subiect discutat în

cadru ședinței s-a referit la procesul de elaborare a Strategiei de comunicare a Guvernului Republicii Moldova. Membrii CGIE au fost informați despre măsurile luate în vederea consolidării sistemului de comunicare a Executivului, precum și despre direcțiile principale în elaborarea strategiei de comunicare a instituțiilor guvernamentale.

Prioritățile strategice ale cooperării moldo-române

Pe 22 noiembrie curent, la Academia de Administrare Publică s-a aflat într-o vizită de lucru Excelența Sa Daniel IONIȚĂ, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al României în Republica Moldova, care a avut o întrevedere cu rectorul Academiei, dl Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar. La întrevedere au participat Andrei GROZA, prim-prorector al Academiei, doctor, conferențiar universitar, Aurel SÎMBOTEANU, prorector, doctor, conferențiar universitar, Ion DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, director Departament studii superioare de master, Aurelia ȚEPORDEI, director Departament dezvoltare profesională, și Orest TĂRĂȚĂ, doctor, conferențiar universitar, șef Direcție relații internaționale a Academiei, Dl Oleg Balan l-a salutat

pe înaltul oaspete, subliniind faptul că la Academie au devenit deja o frumoasă tradiție vizitele ambasadurilor acreditate în Republica Moldova, ale altor personalități marcante de peste hotare. Domnia sa a făcut o scurtă prezentare a Academiei, menționând faptul că instituția este unică în sistemul de învățământ

superior din republică unde sunt pregătite cadre înalt calificate pentru serviciul public al țării. Absolvenții Academiei se regăsesc printre deputații în Parlamentul Republicii Moldova, membrii Guvernului, în autoritățile publice de toate nivelurile, în instituțiile științifice, dar și în sectorul real al economiei. În această ordine de idei, rectorul a accentuat relațiile de colaborare cu instituțiile de profil din România.

Dl Daniel Ioniță a mulțumit respectuos pentru invitația de a vizita Academia de Administrare Publică,

reiterând disponibilitatea de a contribui la aprofundarea relațiilor de colaborare de interes reciproc dintre instituțiile de profil din ambele state.

În cadrul acestei vizite, diplomatul român a ținut în fața profesorilor și masteranzilor Academiei o prelegere cu genericul „Relațiile de cooperare România-Moldova”, în care a prezentat prioritățile strategice ale cooperării, accentuând faptul că România va continua susținerea fermă a Republicii Moldova pe calea sa de integrare europeană. Domnia sa a răspuns la mai multe întrebări, menționând că Ambasada României este pentru menținerea și dezvoltarea unor relații permanente de colaborare cu Academia de Administrare Publică.

Vlad IONAȘCU

Pe 17 noiembrie curent, la Academia de Administrare Publică s-a aflat într-o vizită de lucru Excelența Sa Masanobu YOSHII, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Japoniei în Republica Moldova.

În cadrul întrevederii cu diplomatul japonez Oleg BALAN, rector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar, a accentuat faptul că vizitele ambasadurilor acreditate în Republica Moldova au devenit deja o tradiție, iar întâlnirea de astăzi cu Ambasadorul Japoniei este o premieră în acest sens. Oleg Balan a făcut o prezentare a Academiei și a subdiviziunilor acesteia, precizând că AAP este unica instituție de învățământ cu asemenea profil din republică. Pe par-

cursul activității sale, timp de 23 de ani, AAP a pregătit circa 5 mii de specialiști în domeniul administrației publice, precum și cu relațiile acesteia cu țările din Asia de Est.

Ambasadorul Masanobu YOSHII și-a exprimat recunoștința pentru invitația de a vizita Academia de Administrare Publică. Excelența Sa a relevat importanța relațiilor bilaterale moldo-nipone, s-a referit la sistemul de administrare din țara sa.

La întrevedere au participat Andrei GROZA, prim-prorector al Academiei, doctor, conferențiar universitar, Aurel SÎMBOTEANU, prorector, doctor, conferențiar universitar, Orest TĂRĂȚĂ,

Vizita Ambasadorului Japoniei la Academie

doctor, conferențiar universitar, șef Direcție relații internaționale a Academiei, Ion DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, director Departament studii superioare de master, Aurelia ȚEPORDEI, director Departament dezvoltare profesională.

Ambasadorul Masanobu YOSHII a ținut o prelegere în fața profesorilor și

studenților-masteranzi ai Academiei despre cooperarea moldo-japoneză și importanța asistenței economico-financiare nipone pentru Republica Moldova. Oaspetele japonez a răspuns, de asemenea, la întrebările celor prezenți la întâlnire.

Sergiu CONDREA

Eficientizarea controlului administrativ

În perioada 15 – 17 noiembrie 2016, la Academia de Administrare Publică s-a desfășurat un curs de dezvoltare profesională

cu genericul „Controlul administrativ asupra actelor emise de către autoritățile administrației publice locale”, în cadrul căruia au fost instruiți 33 de funcționari de execuție, reprezentanți ai Oficiilor Teritoriale ale Cămarilor de Stat. Desfășurarea acestui curs a avut drept scop sporirea nivelului de pregătire teoretică și practică

a acestei categorii de funcționari publici.

Prezent la finalizarea cursului, dl Valentin GUZNAC, secretar general-adjunct al Guvernului, a subliniat că acest curs a fost organizat la solicitarea șefilor Oficiilor Teritoriale ale Cămarilor de Stat pentru a familiariza funcționarii publici din subordine cu noile tehnologii

și metodologii de execuție a obligațiilor de serviciu, cu modificările în legislație, a face schimb de experiență pentru a fi în pas cu timpul, pentru a asigura un control eficient și calitativ al emiterii actelor de către autoritățile publice locale în conformitate cu legislația în vigoare.

În această ordine de idei, domnia sa s-a referit la reformarea Cămarilor de Stat, a Guvernului și la reforma administrativ-teritorială, procese în care un rol deosebit va reveni funcționarilor publici din cadrul Oficiilor Teritoriale ale Cămarilor de Stat, care trebuie să fie bine pregătiți pentru a se implica activ și profesional în aceste procese. Dl V. Guznac i-a felicitat pe funcționarii publici

cu finalizarea cursului, care le va fi de un real folos în exercitarea profesională a obligațiilor de serviciu.

Prorectorul Academiei, dl Aurel SÂMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, a menționat, la rândul său, că programa acestui curs a fost elaborată în corespundere cu aspectele metodologice și particularitățile acestei categorii de funcționari publici, fiind aplicat și un modul pentru consolidarea capacităților profesionale.

Participanții la curs au dat o apreciere înaltă prelegerilor ținute de profesorii Academiei, de alți formatori, venind cu unele propuneri și sugestii de a se mai organiza asemenea cursuri cu o tematică de actualitate. Lor le-au fost înmânate Certificate de absolvire a cursului de dezvoltare profesională.

Romina COJOCARI

Noutăți editoriale

Pe 16 noiembrie curent, la Institutul Național de Cercetări Economice (INCE) a Academiei de Științe a Moldovei, a avut loc lansarea cărții „Managementul finanțelor publice”, semnată de Tatiana MANOLE, doctor habilitat în economie, profesor universitar.

Autoarea cărții timp de peste două decenii a predat obiectul managementului finanțelor publice la Academia de Administrare Publică.

- Sunt recunoscătoare Academiei de Administrare Publică, în cadrul căreia m-am realizat în acest domeniu, a remarcat Tatiana Manole în timpul prezentării cărții sale.

Prezent la eveniment, prorectorul Academiei de Administrare Publică Aurel SÂMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, a adus mulțumiri autoarei

pentru prestația sa în calitate de profesor al Academiei, cu care colaborează și până în prezent. O simbioză dintre teoria fundamentală a finanțelor publice și activitatea practică. Aurel Sîmboteanu a calificat lucrarea drept „un tratat fundamental” în domeniu, util pentru generații viitoare de studenți.

Directorul Institutului Național de Cercetări Economice, Alexandru Stratan, doctor habilitat, profesor universitar, Rodica Perciun, șefa Secției politici financiare și monetare a Institutului, Ion Pohoăț, profesor de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și alți vorbitori au menționat profunzimea, calitatea și utilitatea monografiei. Potrivit autoarei,

Lansarea cărții „Managementul finanțelor publice”

lucrarea este o „monografie – manual – tratat” destinată nu numai studenților și specialiștilor în domeniu, dar și funcționarilor publici, tuturor celor interesați de administrarea banului public.

Cartea de față este cea de-a 12-cea monografie a cercetătoarei. În volum se conțin 16 capitole, începând de la sectorul public până la relațiile Republicii Moldova cu instituțiile financiare internaționale.

Tatiana Manole este absolventă a Universității de Stat din Moldova. A făcut studii de doctorat la Universitatea „M. V. Lomonosov” din Moscova.

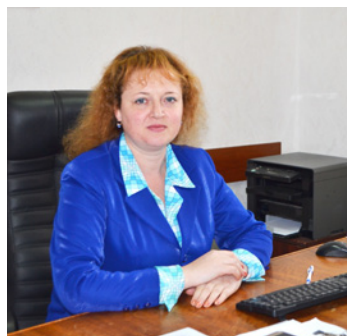
Este autor a peste 200 de lucrări științifice, metodico-didactice, director al proiectului de cercetare fundamentală „Mecanismele efectuării managementului finanțelor publice în contextul integrării RM în UE” în cadrul INCE

al AȘM. A participat la proiecte internaționale în domeniu în calitate de expert național.

Sergiu CONDREA

Dezvoltarea regională la nivelul politicilor europene

Tatiana TOFAN,
director de proiect,
doctor în economie,
conferențiar universitar

În Republica Moldova, dezvoltarea regională a luat amploare odată cu adoptarea Legii nr. 438-XVI din 28 decembrie 2006, ce definea regiunile de dezvoltare funcțională pe teritoriul Republicii Moldova, modul de cooperare interregională, cadrul instituțional, instrumentele specifice politicii pentru dezvoltare regională, mijloacele necesare creării și funcționării regiunilor de dezvoltare.

Ulterior, în anul 2015, Guvernul Republicii Moldova a elaborat și a adoptat Strategia Națională de Dezvoltare Regională pentru anii 2016-2020, care reprezintă o continuitate logică a Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională pentru anii 2013 -2015, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 685 din 4 septembrie 2013, dar și a Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 158 din 4 martie 2010.

În contextul acestei Strategii, la Academia de Administrare Publică a fost lansat, în anul 2015, proiectul „Managementul dezvoltării regionale privind diminuarea disparităților interregionale în cadrul Republicii Moldova prin prisma noii politici de coeziune europeană”, director de proiect fiind dna Tatiana TOFAN, șef Catedră economie și management public, doctor în economie, conferențiar universitar, care se va referi în continuare la felul în care este implementat acest proiect.

- În Republica Moldova, există șase regiuni de dezvoltare regională definite prin lege, dar numai în trei sunt constituite Agenții de Dezvoltare Regională (ADR) - Nord, Centru și Sud. La rândul lor, ADR-urile sunt structuri executive care, din punct de vedere decizional, sunt subordonate Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, având un anumit grad de independență, iar rolul acestora este de a implementa strategiile de dezvoltare regională (SDR) în teritoriu. La fel, în condițiile cadrului instituțional existent și ale mecanismului de finanțare, ADR-urilor le revine un rol principal ca instituție la nivel regional care sunt preocupate atât de elaborarea strategiilor, programelor și, uneori, a proiectelor, cât și cu implementarea și monitorizarea lor.

De exemplu, Agenția de Dezvoltare Regională Nord a avut în gestiune pe parcursul anului 2015 10 proiecte de dezvoltare regională:

- 8 proiecte finanțate din sursele Fondului Național de Dezvoltare Regională, în valoare de aproape 68 de milioane de lei, dintre care 7 proiecte cu extindere din 2014 și 1 proiect nou;

- 2 proiecte finanțate din sursele Guvernului German, în valoare de peste 24 milioane de lei.

La fel, în cadrul Programului Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova, ADR Nord a implementat pe parcursul anului 2015 3 subproiecte cu surse externe de finanțare din mijloacele Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ):

- construcția sistemului de canalizare în satul Duruitoarea Veche, r-nul Râșcani, costul proiectului - 2279,74 mii lei;

- renovarea stației de tratare a apei din or. Costești, r-nul Râșcani, costul proiectului - 7437,86 mii lei;

- extinderea rețelelor de canalizare în or. Costești, r-nul Râșcani, costul proiectului - 6197,89 mii lei.

Cât privește proiectul lansat în cadrul Academiei de Administrare Publică, voi remarca faptul că obiectivul de cercetare al proiectului pentru anul 2016 constituie *Analiza proiectelor de succes în dezvoltarea regională a Republicii Moldova*,

Conform obiectivului de cercetare stabilit pentru a. 2016 au fost întreprinse ur-

mătoarele activități:

- a avut loc masa rotundă cu genericul „Noi tendințe ale managementului public în contextul integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană”, organizată la 25 martie 2016 de membrii echipei de cercetare, la care au participat membrii Catedrei economie și management public și masteranzii anului 2 f/f, gr. 223 și 224;

- a fost realizat worksho-

cole științifice;

- a fost întreprinsă o vizită de studiu la Agenția de Dezvoltare Vest or. Timișoara, România, în perioada 09.07-14.07.2016;

- membrii echipei de cercetare au participat la 4 conferințe științifice internaționale.

Produsul final al Proiectului fundamental de cercetare. Începând cu anul 2016, a fost introdus în planul de

pu-lui „Rezultate ale gestiunii dezechilibrelor teritoriale la nivel regional în cadrul unor state-membre ale Uniunii Europene”, organizat pe 7 aprilie 2016 de către membrii echipei de cercetare cu participarea masteranzilor, reprezentanților Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și membrilor Catedrei economie și management public;

- au fost publicate 11 arti-

nvățământ pentru anii de studii 2016-2019 la specializarea Management, disciplinele Managementul proiectelor și Marketing regional ce contribuie la dezvoltarea și realizarea Managementului dezvoltării regionale.

În anul 2018, de altfel ultimul an de cercetare, se prevede concentrarea rezultatelor cercetărilor într-o monografie și editarea acesteia.

Tânăr și ambițios, primarul din Delacău

Prima impresie

Mașini de mare tonaj, una după alta, se deplasează pe traseul Delacău – Chișinău. Pe un drum numai cu numele de drum. Mașini de mare tonaj merg pe șoseaua stricată din Delacău din Anenii Noi ca să facă alte drumuri. Pe undeva, în altă parte.

Primarul Gheorghe Reabov avea să-mi spună mai târziu, că SRL „Pietriș-grup”, cel mai mare agent economic din sat, în anul trecut a alocat localității un milion de lei, iar până în 2019 va mai „dărui” încă un milion, câte 250 de mii pe an.

Pe de altă parte, cel de-al doilea mare SRL - „Terasem-grup”, care a luat în arendă cele mai multe pământuri de la oameni, la fel, face niște cadouri

ie, secete, foamete, boli... Și acum, când parcă e bine, ai impresia că satul se stinge cu încetul.

Datele ultimului recensământ arată că Delacău are 2.500 de locuitori. Realmente, spune primarul, sunt 1.500, dacă nu 1.400. Dintre aceștia – 700 sunt șomeri și pensionari, 700 sunt plecați peste hotare, iar 180 sunt elevi la gimnaziul din localitate. Ce viitor au acești copii? După absolvire pleacă la liceul din satul vecin, Puhăceni, sau la o școală din Anenii Noi.

O legendă spune

Despre proveniența denumirii satului Delacău din partea dreaptă a Nistrului circulă mai multe legende. Una dintre acestea spune că pe timpul

rie. Pentru a îngriji de prisacă pe aceste meleaguri s-au așezat cu traiul câteva familii de moldoveni. Așa s-a întemeiat localitatea ce purta numele stăpânului moșiei - Bilacău, denumire ce a evoluat ulterior în Delacău.

Potrivit unei alte legende, denumirea satului ar proveni de la rădăcina cuvântului chei. Pe vremuri, la cotul Nistrului din preajma primelor case din sat, unde albia râului e adâncă pe tot parcursul anului plutele și galerele se puteau lesne apropia de mal, a fost amenajat un mic chei. Plutele și vasele mici, care treceau pe aici,

- De ce am decis să candidez la funcția de primar?, îmi răspunde cu aceeași întrebare Gheorghe Reabov. În calitate de inspector la garda forestieră din Tighina, am colindat prin multe sate din republică. Și mi-am pus întrebarea: de ce în unele sate este și lumină pe străzi, și tomberoane pentru gunoi, se fac multe lucruri bune pentru oameni, iar în satul nostru – nimic? Fostul primar a deținut 4 mandate la rând. Și vă dau un singur exemplu: timp de aproape 20 de ani în sat la noi nu a fost prezentat niciun concert... Delacău se confruntă acum cu un lanț de

se încărcau cu cereale, fructe uscate, piei și alte mărfuri din localitățile din împrejurimi pentru a urma spre Bender și mai departe. Pentru efectuarea lucrărilor de încărcare-descărcare aici s-au stabilit cu traiul mai mulți țărani cu familiile lor, întemeind, astfel, localitatea. Fiind întrebați de străini de unde sunt, ei răspundeau: de la chei... expresie, care treptat s-a contopit în denumirea localității de pe Nistru.

Un silvicultor în fruntea primăriei

Primarul Gheorghe Reabov este silvicultor prin dinastie. Tatăl, bunelul și străbunelul acestuia au fost pădurari. A absolvit Universitatea Liberă Internațională din Moldova în 2006 la specialitatea silvicultură și grădini publice.

probleme, pe care nu le-aș rezolva dacă aș fi primar chiar 25 de ani.

Tânăr și ambițios, primarul s-a pus pe treabă. În primul rând, a lichidat gunoiștea de la marginea satului. Acum gunoiul este transportat în mod centralizat, de două ori pe săptămână. Apoi, a restabilit, ce-i drept parțial, iluminarea strădală, drumurile, au amenajat fântâni publice. Toate acestea le-a făcut cu ajutorul oamenilor.

Gheorghe Reabov e convins, că dacă nu muncești cu oamenii, dacă nu-i informezi la timp despre ce este de făcut întru binele lor, nu vei avea succes. În anul curent, primăria a organizat două adunări în sat, pe urmă a desfășurat un

pentru sat.

Satul Delacău a fost întemeiat tocmai în anul 1455. Este una dintre cele mai vechi localități rurale din republică. Secole de-a rândul a rezistat la atâtea intemperii – războa-

domniei lui Alexandru cel Bun (1400-1432), ca mulțumire pentru slujba cinstită, unui boier Bilacău i-a fost dăruită o moșie pe malul drept al Nistrului. Pe această moșie boierul a înjghebat mai târziu o stupă-

(Continuare în pag. 7)

Pe 25 noiembrie 2016, în incinta primăriei municipiului Bălți, au avut loc consultări publice pe marginea a două proiecte de decizie - „Cu privire la aprobarea Regulilor de organizare a procedurilor de consultări publice cu societatea civilă în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului municipal Bălți” și „Cu privire la aprobarea Codului de etică al consilierilor municipiului Bălți”, la care au participat secretarul Consiliului local și al primăriei municipiului Bălți, dna Irina SERDIUC, consilierii locali, reprezentanții patronatului, sindicatelor, instituțiilor publice din municipiu și ai societății civile. La solicitarea organizatorilor, la eveniment au participat în calitate de consultanți și experți reprezentanții Academiei de Administrare Publică, dna Angela ZELENSCHI, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe administrative, și dl Orest TĂRĂȚĂ, doctor, conferențiar

universitar, șef Direcție relații internaționale.

Moderatoarea sesiunii de lucru, dna Ludmila DOVGANI, șefa Secției administrare publică locală a primăriei municipiului Bălți, a menționat în deschidere importanța consultărilor publice cu participarea / reprezentanților Academiei în vederea elaborării și adoptării deciziilor în conformitate cu legislația în vigoare și în interesul cetățenilor, ase-

menea consultări publice fiind o procedură permanentă în elaborarea și adoptarea deciziilor Consiliului municipal.

Discuțiile au purtat un caracter creativ, fiind adresate și întrebări pentru precizări pe anumite puncte ale proiectelor de decizie, vorbitorii venind cu propuneri concrete și sugestii privind îmbunătățirea, în conformitate cu normativele în vigoare, a proiectelor elabo-

rate. În prima chestiune, s-a pronunțat dna Angela ZELENSCHI, care și-a exprimat punctul de vedere pentru o calitate mai bună a proiectului de decizie privind transparența în procesul decizional, accesul la informație, alte momente privind organizarea procedurilor de consultări publice cu societatea civilă. În a doua chestiune, a vorbit dl Orest TĂRĂȚĂ, care, având o experiență bogată în activitățile sale anterioare în domeniile respective, a formulat mai multe modificări de conținut și redactare pentru a îmbunătăți calitatea proiectului privind Codul de etică.

Prin aceasta, Academia își realizează una dintre atribuțiile sale vizând acordarea asistenței metodologice autorităților administrației publice locale.

Cor. „FP”

Tânăr și ambițios, primarul din Delacău

sondaj de opinie privind cele mai stringente probleme și ordinea în care trebuie rezolvate.

Printre cele mai importante sunt renovarea Casei de cultură, construită încă în 1950, și construcția unui apeduct (proiectul e gata, iar lucrările vor costa 8 milioane de lei). În sat sunt 8 fântâni arteziene și niciuna funcțională.

Am colindat în lung și-n lat localitatea. Primarul îmi tot vorbește: trebuie să amenajăm

o piață agricolă, să readucem la o stare bună stadionul, aici s-ar cuveni să fie un iaz, să vină oamenii să se odihnească, aici deja am lărgit pajiștea, iar aici avem de gând să sădim un parc... Și toate acestea trebuie să le facem cu oamenii din sat.

Despre reforma administrativ – teritorială

Primarul Gheorghe Reabov salută inițierea reformei administrativ-teritoriale în republică. El consideră că în prezent consiliile raionale sunt niște organe birocratice, care nu ajută cu nimic primăriile. Prin urmare, acestea trebuie lichidate. Totodată, în opi-

nia sa, e necesar ca satele să fie comasate în comune mai mari, iar în localitățile mici să rămână doar câte un inginer cadastral și un asistent social. El este convins, că peste 10-15 ani oamenii se vor deprinde cu asemenea organizare administrativ-teritorială.

* * *

În luna decembrie curent, la Delacău intenționează să sosească președintele Turkmenistanului ca să viziteze mormântul poetului și scriitorului turkmen Nurmurat Sa-

râhanov, născut în anul 1906, căzut aici în 1944 în cel de-al Doilea Război Mondial.

* * *

Două izvoare are satul pe malul Nistrului. Unul la intrare și altul la ieșirea din localitate. Apa lor cristalină îți bucură privirea și-ți potolește setea. Visul primarului este să amenajeze în așa mod localitatea de baștină, încât oricine va intra în ea să se bucure de cele văzute. Dar mai întâi, ar fi cazul să se mândrească cu localitatea lor oamenii care locuiesc în Delacău.

Sergiu VLĂDICĂ

„Promovarea dezvoltării durabile în țările Parteneriatului Estic”

Cu acest generic, în capitala Armeniei, Erevan, s-a desfășurat, recent, o conferință internațională, organizată de către Comisia Europeană, Conferința autorităților locale și regionale pentru Parteneriatul Estic (CORLEAP), în comun cu Ministerul pentru Administrare și Dezvoltare Teritorială a Republicii Armenia. Timp de două zile, conferința a întrunit reprezentanți ai autorităților locale și regionale din țările Parteneriatului Estic, inclusiv semnatari ai Convenției Primarilor privind Clima și Energia, dar și reprezentanți ai mediului de afaceri, printre care și o echipă de primari și viceprimari din Republica Moldova.

Un subiect aparte, abordat în cadrul conferinței, au fost provocările Planului de acțiuni privind energia durabilă (SEAP). La această temă am realizat un interviu cu unul dintre participanții la conferința de la Erevan, Radu CHILARU, viceprimar al orașului Ialoveni.

CORRESPONDENTUL: Spuneți-ne, Vă rog, când a semnat primăria Ialoveni Convenția primarilor privind Clima și Energia și care sunt planurile de colaborare cu această organizație internațională?

Radu CHILARU: Intenția de a deveni semnatari și membri activi ai Convenției primarilor pentru Climă și Energie a fost propusă de primarul orașului Ialoveni, dl Sergiu ARMAȘU, și ulterior susținută de către Consiliul orașenesc Ialoveni, la 23 septembrie 2015, dat fiind interesul alinierii orașului la standardele europene privind creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor de energie regenerabilă în teritoriile localităților.

Prin semnarea acestei Convenții ne-am asumat anumite angajamente, precum reducerea emisiunilor de CO₂ (și, eventual, reducerea volumului altor gaze cu efect de seră) pe teritoriul localității cu, cel puțin, 20 % până în 2020 și cu, cel puțin, 40 % până în 2030, prin îmbunătățirea eficienței energetice și printr-o utilizare sporită a surselor regenerabile de energie. Mecanismul de implementare a angajamentelor nu este dificil, dat fiind Ghidurile puse la dispoziția solicitanților de către Oficiul de suport al Convenției primarilor. Astfel, pentru a implementa angajamentele asumate, se elaborează un Inventar de referință al emisiunilor, o evaluare a riscurilor și a vulnerabilităților legate de schimbările climatice, precum și Planul de acțiuni privind energia durabilă și clima (PAEDC).

COR.: În ce măsură Vă va ajuta participarea la conferință în realizarea angajamentelor trasate în domeniul energiei durabile?

R. Ch.: Pe ordinea de zi a conferinței a fost stabilirea de noi relații între autoritățile semnatare și schimbul de experiență al primarilor din țările Parteneriatului Estic (Republica Moldova, Ucraina, Belarus, Armenia, Georgia) în implementarea cu succes a proiectelor de eficientizare energetică și infrastructură, care au avut impact și influențează pozitiv asupra climei și mediului din localitățile pe care le reprezintă, precum eficientizarea energetică a clădirilor publice, reabilitarea iluminatului public stradal, utilizarea instrumentelor privind combustibilul de biomasă etc.

Țin să subliniez că primăria orașului Ialoveni are în derulare activități care vor servi la executarea angajamentelor asumate, precum lucrările de termoizolare a grădiniței de copii nr. 1 „Andrieș”, eficientizarea iluminatului public stradal prin schimbarea corpurilor de iluminat existente pe corpuri moderne de tip LED, care vor genera economii esențiale la bugetul local și vor micșora, de asemenea, emisiunile de CO₂ în atmosferă. Primăria orașului, datorită colaborării fructuoase cu ambasada Lituaniei în Republica Moldova, va beneficia de o cazangerie performantă pe biocombustibil, care va fi instalată la aceeași grădiniță de copii. Mai mult, intenționăm să asigurăm cu energie regenerabilă toate instituțiile publice din subordinea primăriei, procurând o linie performantă de brichetare/peletare pentru producerea biocombustibilului prin reciclarea deșeurilor lemnoase din localitate.

COR.: Pentru anul 2017, va fi anunțat un concurs pentru alte 10 milioane de euro pentru energia durabilă. Primăria Ialoveni are intenții de a participa la acest concurs în calitate de semnat al Convenției primarilor?

R. Ch.: Primăria orașului Ialoveni are o echipă tânără, cu mari ambiții și care nu ratează oportunitatea de a aplica pentru a obține granturi, finanțări din exterior etc. Așa că, indiscutabil, vom aplica pentru noile fonduri programate în scopul dezvoltării durabile a localităților-semnatare ale Parteneriatului Estic. Desigur, în acest răstimp, credem, Convenția va fi semnată și de alte primării (actualmente, doar 14 primării din Republica Moldova au semnat Convenția, n.r.) și noii semnatari vor trebui, de asemenea, să țină cont de angajamentele climatice actualizate ale Uniunii Europene până în 2030: o reducere cu 40% a emisiunilor nocive. Un criteriu important este și condiția obligatorie de cofinanțare a proiectelor de către aplicanți în proporție de minimum 20%. Dar sunt oportunități avantajoase pentru dezvoltarea energiei durabile în localitățile noastre.

Notă. Primăriile care doresc să semneze Convenția primarilor pentru Climă și Energiesc se pot informa despre procedura și condițiile de semnare a Convenției accesând site-ul www.eumayors.eu

Interviu realizat de Ion AXENTI

Procesul politicilor publice locale

În prezent, așteptările de siguranță, stabilitate, reducere a sărăciei și creștere economică ale cetățenilor determină necesitatea constituirii unei administrații publice eficiente. Eficiența administrației publice depinde în mare măsură de calitatea politicilor publice elaborate și implementate atât la nivel central cât și la cel local.

Politicele publice sunt planuri, principii, proceduri, legi și acțiuni care sunt adoptate de factorii de decizie pentru a rezolva o problemă din societate, a se opune unei amenințări, a menține o situație sau a urmări un obiectiv.

ÎNTREBARE. De ce autoritățile administrației publice locale trebuie să elaboreze politici?

RĂSPUNS. Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și doi sunt constituite în teritoriul unității administrativ-teritoriale pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor colectivităților locale. Pentru soluționarea problemelor și promovarea interesului public, autoritatea administrației publice trebuie să elaboreze politici publice. Mai mult ca atât, în conformitate cu art. 14 al Legii privind administrația publică locală, consiliul local are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor ce țin de competența altor autorități publice. Astfel, în temeiul acestui articol și al art. 4 din Legea privind descentralizarea administrativă, consiliul local poate elabora politici de diferit ordin și domeniu ce țin de competența acestuia.

ÎNTREBARE. Cum considerați, trebuie corelate scopul și obiectivele politicilor publice locale cu prioritățile guvernamentale? De ce?

RĂSPUNS. Scopul și obiectivele politicilor publice locale trebuie corelate cu prioritățile guvernamentale pentru a asigura coerență, coeziune, coordonarea activităților, planificarea resurselor financiare, concentrarea resurselor pentru a atinge ținte concrete asumate, atât la nivel național cât și la nivel local.

ÎNTREBARE. Cine adoptă politicile locale?

RĂSPUNS. Politicile locale sunt adoptate de consiliul local. La elaborarea politicilor publice locale pot participa toți actorii sociali din localitate, precum și din exterior. Proiectele documentelor de politici locale pot fi propuse consiliului de: membrii consiliului, societatea civilă, autoritatea executivă a administrației publice locale etc.

ÎNTREBARE. În baza căror tipuri de indicatori se realizează monitorizarea politicilor publice?

RĂSPUNS. Monitorizarea se realizează în baza indica-

torilor de succes. Un indicator de succes al unor rezultate pe termen lung are două componente: o linie de referință și o țintă. Linia de referință reprezintă situația înainte de începerea politicii publice/programului/proiectului; este punctul de plecare pentru măsurarea/monitorizarea rezultatelor. Ținta reprezintă situația planificată la finalizarea politicii publice/programului/proiectului, schimbarea dorită.

ÎNTREBARE. Ce acte legale reglementează procedura de vot în consiliul local?

RĂSPUNS. Procedura de vot și modalitatea de luare a deciziilor sunt stipulate în Legea nr. 436 privind administrația publică locală din 28.12.2006 și în Regulamentul privind constituirea și funcționarea consiliului local, aprobat în condițiile Legii nr. 457 din 14.11.2003. În Regulamentul său consiliul local poate suplimenta lista situațiilor când se cere un număr mai mare de voturi.

ÎNTREBARE. Cu ce cotă de voturi este adoptată decizia de asociere a unității administrativ-teritoriale cu alte localități pentru soluționarea unor probleme comunitare?

RĂSPUNS. Decizia de asociere a unității administrativ-teritoriale cu alte localități pentru soluționarea unor probleme comunitare se adoptă cu majoritatea de voturi ale consilierilor aleși.

ÎN ATENȚIA PRIMARILOR ȘI FUNCȚIONARILOR PUBLICI DIN ORAȘELE ȘI SATELE REPUBLICII

Stimați colegi,

Vă adresăm respectuos invitația de a iniția o colaborare de perspectivă cu ziarul „Funcționarul public”, unica instituție media din țară cu asemenea profil.

Materialele pot fi de o varietate nelimitată: evenimente importante din localitățile dumneavoastră, anumite inițiative și proiecte derulate de autoritățile publice locale, cooperare cu autoritățile publice din țară și de peste hotare, despre colegii de breaslă, îmbunătățirea calității serviciilor acordate cetățenilor și, nu în ultimul rând, sugestii și opinii vizavi de viitoarea reformă administrativ-teritorială a republicii. De asemenea sunt binevenite și întrebările D-voastră la care vom răspunde prin intermediul ziarului.

Materialele, însoțite de fotografii, urmează a fi expediate pe adresa de e-mail: aap.editura@yahoo.com

**În speranța unei colaborări rodnice,
echipa redacțională.**

Un recent eveniment, care denotă consolidarea eforturilor mediului academic cu întreprinderile sectorului real al economiei naționale întru dezvoltarea durabilă a sectorului energetic al țării, l-a constituit semnarea Memorandumului de colaborare între Institutul de Energetică al Academiei de Științe a Moldovei și SA „TERMOELECTRICA”.

În stipulările de bază sunt prevăzute asemenea obiective ce prevăd realizarea proiectelor și studiilor de importanță deosebită și prioritară în domeniul ener-

getic al Republicii Moldova. Părțile semnate au convenit să colaboreze pe bază de parteneriat activ pe multiple planuri de interes în domeniul energiei, generării și

Parteneriat știință - business

furnizării energiei termice, eficiențării energetice și alte domenii de interes comun.

Articolele

ce urmează în acest document dau o specificare a detaliilor pe marginea acestei colaborări.

Semnatarii Memorandumului – Mihail Târșu, director al Institutului de Energetică al AȘM, și Veaceslav Eni, directorul general al SA „TERMOELECTRICA” – au accentuat că realizarea prevederilor acestui document, prin cooperarea creativă a științei cu sectorul economiei reale, va constitui o mare contribuție la soluționarea problemelor energeticii, ramură-cheie în viața și activitatea întregii comunități.

Proiecte ecologice

La Universitatea Tehnică a Moldovei a avut loc lansarea Proiectului de cercetare „Sisteme performante de acționare a vehiculelor hibride și electrice cu o mașină sincronă axială cu două rotoare, un stator și un singur invertor (HELSAX)”, derulat în conformitate cu

Programul de cooperare științifică și tehnologică bilaterală, semnat în 2015 între AȘM și Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare din România (ANCSI).

Proiectul va fi realizat pe parcursul a doi ani de consorțiu constituit din Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea Politehnică Timișoara (UPT) și Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași (TUIASI).

Proiectul de cooperare bilaterală prezintă o impor-

tantă investigație științifică și practică majoră cu rezonanță europeană în domeniul reducerii poluării mediului ambiant de către transportul clasic prin utilizarea vehiculelor hibride sau electrice cu sisteme performante de acționare electrică. Prioritatea de bază a colaborării pe durata implementării proiectului comun constă în elaborarea unui proiect științific pentru participarea la competițiile anunțate de Programul „Orizont 2020” al Uniunii Europene, precum și la alte programe internaționale similare. Totodată, cercetările teoretice se

vor materializa în eventuale teze de masterat și teze de doctor în tehnică, se vor afla la baza unor propuneri de aplicare în practică.

Realizarea acestui proiect de cercetare comună cu partenerii din România ne va permite să contribuim la atingerea unui obiectiv major lansat de comunitatea europeană – diminuarea emisiunilor de gaze poluante ale transportului cu ardere internă – prin cercetarea și dezvoltarea sistemelor de acționare avansate pentru vehiculele cu propulsie electrică sau hibridă.

Văzul este, probabil, cel mai important dintre simțurile prin care cunoaștem lumea. Cu toate acestea, statisticile sugerează că aproape 300 de milioane de oameni de pe planetă suferă de o formă de afecțiune oculară, ce le împiedică accesul la o viață normală. De aceea, cercetătorii încearcă de mulți ani să găsească o soluție, dar fără prea mare succes. Până acum, aparent, deoarece anul acesta mai mulți voluntari australieni vor primi „ochi bionici”, creați de profesorul Arthur Lowery de la Universitatea Monash.

Dispozitivul cu pricina constă dintr-o cameră video

integrată într-o pereche de ochelari, care poate transmite informații vizuale despre mediul înconjurător direct în creier, ocolind complet sistemul vizual anatomic. Asta înseamnă că, spre deosebire de alte dispozitive care au același scop, cel al lui Lowery nu necesită deloc folosirea ochilor pentru a funcționa. Cu alte cuvinte, o persoană va putea vedea cu acești ochelari chiar și dacă are globii oculari distruși sau absenți cu desăvârșire.

Procedura de montare presupune implantarea în zone cerebrale destinate vederii a 11 mici cipuri acoperite de câte 43 de electrozi. Atunci când imaginile sunt

Ochiul bionic promite vindecarea orbirii

captate de camera frontală, regiunile din creier cu pricina primesc pulsuri care le permit să formeze o imagine pixelată, detectabilă de creier.

Apoi, această imagine este transmisă mai departe unui procesor, aflat și el la purtător bineînțeles, care va extrage elementele relevante din imagine și le va trimite către cipuri, unde, pe baza acestora, se va compune o imagine destul de rudimentară, dar care va oferi elementele de bază ale simțului vizual.

Desigur, dispozitivul nu se apropie de fidelitatea de percepție a unui ochi normal, dar este doar începutul și, probabil, e doar o chestiune de timp până când o astfel de tehnologie va ajunge chiar să depășească capacitățile anatomice umane.

A fost finalizat studiul „Managementul integrității în sectorul privat” - un exercițiu de evaluare a conformității sistemului național de integritate în sectorul privat din Republica Moldova și de raliere a acestui sector la standardele internaționale anticorupție, inclusiv la prevederile Convenției ONU împotriva corupției.

Cercetarea a fost elaborată în cadrul Proiectului „Consolidarea capacităților Centrului Național Anticorupție de exercitare a funcțiilor de prevenire și analiză a corupției”, implementat de PNUD Moldova, cu suportul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei.

Autorii studiului au constatat lipsa măsurilor de în-

Managementul integrității în sectorul privat

curajare a integrității și prevenirii corupției în sectorul privat, cum ar fi: respectarea regimului de restricții și limitări în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și migrarea în sectorul privat al agenților publici; respectarea normelor de etică a afacerilor; instituirea

sistemelor de control intern; transparența acționarului, fondatorilor, administratorilor și beneficiarilor efectivi ai organizațiilor comerciale; transparența afacerilor statului cu sectorul privat.

În instituționalizarea acestor măsuri de integritate în mediul de afaceri,

un rol proactiv îi revine CNA, prin promovarea unei platforme de dialog între mediul de afaceri și sectorul public, unde ar putea fi examinate orice probleme și inițiative care vizează domeniul anticorupției.

Un alt aspect important, menționat de experți, îl constituie necesitatea promovării neîntârziată a codurilor de conduită în sectorul privat, ca instrument de management important în stabilirea și exprimarea valorilor, responsabilităților, obligațiilor, ambițiilor etice și modului de funcționare a unei companii.

Cu titlu de recomandare, experții au propus un Cod de etică-model pentru întreprinderile mici și mijlocii, care va putea fi preluat și adaptat de agenții economici.

Oameni ai legii, dar corupți

Un avocat din Chișinău a fost reținut de către ofițerii CNA și procurorii anticorupție. Apărătorul este bănuit de trafic de influență. Potrivit denunțatorului, avocatul ar fi pretins și primit 4 500 de euro, sub pretextul că are influență asupra unor judecători de la Curtea de Apel Chișinău în vederea schimbării măsurii de arest preventiv în arest la domiciliu și absolvirea ulterioară de răspundere penală.

În privința acestuia urmează să fie decisă aplicarea măsurii preventive.

Dacă va fi găsit vinovat, bărbatul riscă o pedeapsă cu închisoare de până la 7

ani sau amendă în mărime de până la 6000 unități convenționale - echivalentul sumei de 300 000 de lei.

Un avocat din Drochia a fost reținut în flagrant după ce a primit 500 de euro de la o persoană, căreia i-a promis că-i poate influența pe judecători să-i aplice o pedeapsă nonprivativă de libertate pentru comiterea violenței în familie.

Acesta a fost reținut în biroul său de serviciu, de către Procuratura Anticorupție de comun cu Serviciul Protecție Internă și Anticorupție al MAI. Fiind audiat de procurori, avocatul și-a recunoscut vina. Acestuia i-a fost aplicată interdicția de a părăsi localitatea.

Pentru comiterea traficului de influență, legislația prevede o amendă de până la 60 mii lei sau închisoare de până la 5 ani.

Un polițist din cadrul Inspectoratului Național de Investigații a fost reținut de ofițerii Centrului Național Anticorupție, în comun cu cei de la Serviciul Protecție Internă și Anticorupție al MAI și procurorii anticorupție. Bărbatul este bănuit de trafic de influență.

Potrivit denunțatorului, omul legii ar fi pretins și primit 550 de euro, susținând că are influență asupra unor angajați din cadrul Direcției înregistrare a transportului și calificare a conducătorilor auto a ÎS „CRIS Registru”, în vederea susținerii fără impedimente a examenelor finale și eliberarea ulterioară

Operațiune comună CNA-SPIA

a permisului de conducere de categoria „B”.

Bărbatul a fost recunoscut în calitate de bănuit și reținut.

O cauză penală a fost pornită pe acest caz în temeiul art. 326, alin. (1), Cod Penal al Republicii Moldova. Dacă va fi găsit

vinovat, bănuitul riscă o pedeapsă cu închisoare de până la 5 ani sau amendă în mărime de până la 60 000 de lei.

Primul Centru de informare și educație ecologică

Un Centru de informare și educație ecologică creat, în premieră, în Republica Moldova, a fost inaugurat în Rezervația Biosferei „Prutul de Jos” din preajma satului Slobozia Mare, raionul Cahul. Evenimentul se înscrie în proiectul transfrontalier trilateral România-Ucraina - R. Moldova „Consolidarea rețelei de arii naturale pentru protejarea biodiversității și dezvoltării durabile în regiunea Deltei Dunării și Prutului Inferior – Pan Nature”. Partenerul proiectului din partea țării noastre este Agenția „Moldosilva”.

Prezent la eveniment, ministrul mediului, dl Valeriu Munteanu, a dat asigurări că vor fi depuse toate eforturile ca, până la finele anului curent, să fie creat cadrul legal și normativ, astfel încât regiunea dată să fie reabilitată din punct de vedere natural și să corespundă conceptului de rezervație a biosferei.

„Acest Centru, creat grație unui proiect inedit pentru Republica Moldova, va deveni un element de atracție turistică, în urma căruia va avea de câștigat toată zona de

sud a țării”, a menționat directorul general al Agenției „Moldosilva”, dl Ion Ceban.

Managerul proiectului, Anatolie Rîșina, a informat că crearea primei Rezervații a biosferei în lunca Prutului Inferior este susținută de Uniunea Europeană prin intermediul Instrumentului European de Vecinătate și Parteneriat. „Implementarea proiectului are ca scop reducerea pierderilor de biodiversitate și îmbunătățirea nivelului de trai al populației din zona respectivă. Totodată, ne-am propus să introducem o abordare integrată a managementului resurselor naturale în zona transfrontalieră a Deltei Dunării și cea a Prutului de Jos,

consolidând implicarea comunitară în regiune”, a menționat Anatolie Rîșina.

Specialistul de la „Moldosilva” a subliniat că managementul rezervației se realizează conform unor regulamente și planuri de protecție-conservare recomandate de Programul „Om-Biosferă”, derulat sub egida Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură. „Astfel, ne dorim ca această zonă să devină atractivă pentru turiști, destinația fiind inclusă în agenda turistică națională, iar autoritățile locale se așteaptă la realizarea mai multor proiecte de dezvoltare regională cu atragerea investițiilor”, a specificat ma-

nagerul proiectului.

Despre avantajele implementării acestui proiect ne-a relatat primarul satului Slobozia Mare, dna Valentina Carastan: „O ecologie curată înseamnă, în primul rând, sănătatea oamenilor, înseamnă a crește culturi agricole ecologic pure. Și, în acest context, educația ecologică este necesară nu numai pentru locuitorii satului nostru, dar și pentru cei din localitățile învecinate și, îndeosebi, pentru tânăra generație. La acest Centru, în clădirea căruia va fi amplasată o bibliotecă tematică, vor fi organizate seminare, vor fi ținute prelegeri, vor veni elevii nu numai de la noi, dar și din satele vecine pentru a cunoaște beneficiile pe care le aduce natura în viața omului, vor învăța să păstreze mediul pentru a trăi în armonie cu natura”.

Proiectul din sudul țării are un buget de peste 2,2 milioane de euro, bani alocați de Uniunea Europeană.

Luminița BOICIUC

Abonarea 2017

Continuă abonarea pentru anul 2017 la revista științifico-metodică trimestrială **„ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **„FUNCȚIONARUL PUBLIC,”** publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista **„Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Ziarul **„Funcționarul public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Sergiu VLADÎCA - redactor

Luminița BOICIUC - redactor, designer

A DRESA A NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 30.11.2016

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

Versiunea electronică:

<http://aap.gov.md>

E-mail: aap.editura@yahoo.com

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicația a Academiei de Administrare Publică.